לא שנו אלא דאמר מנחה אבל לא אמר מנחה לא. ולית דגרסי אבל אמר מנחת פירוש משום דמנחת דבוק לשעורין ולא שייך כלל גבי גלח שמן ולבונה: **מאי** לאו דלא אמר מנחה. וכגון דאמר אילו הייתי יודע שאין נודרין כך כו׳: **אי** הכי אימא סיפא עשרון ומחצה כו׳. דשלמא אי לא אמר מנחה מייתי תרי בתומר אילו הייתי יודע אלא כיון דאמר מנחת עשרון ומחצה אמאי מביא תרי הא אמרת דהיכא דלא אמר מנחה אין כלום ואם כן משום אותו חצי עשרון לא ליתי כלום: **אי** הכי רבי שמעון פוטר כו׳. כיון דתפוס לשון ראשון ואיהו אמר מנחה הרי התנדב כדרך המתנדבים כך פירש בקונטרס וקשה הא אוקימנא לעיל רבנן כבית שמאי דתפוס לשון ראשון אם כן ר׳ שמעון דקאי כבית הלל ליתי דתפוס לשון ראשון וי״ל הא אסיקנא לעיל דאזקיה הדר ביה ועוד יש לפרש דקאי אהא דאמרן לא ליהיכא דאמר הרי עלי מנחה אלי עשרון ועשרון דבשלמא אי אמר עשרון וחצי עשרון אין זה כדרך המתנדבין אבל חצי עשרון ועשרון משמע תרי מילי ולכל הפחות עשרון דקאמר בסוף ליתי ומשני דסבר כר׳ יוסי דאמר [אף] בגמר דבריו אדם מתפיס בתמורת עולה תמורת שלמים דמשוינן לה תדא דיבורא אע״ג דמשמע תרי דיבורי מדקאמר תמורת עולה תמורת שלמים ולא קאמר תמורת עולה ושלמים ולא חשבינן ליה כגמלך ה״ג אע״ג דמשמע תרי דיבורי משום דאמר חצי עשרון בריאה מכל מקום חשבינן ליה חד דיבורא: **והא** תנן לא בלל בשר. פירשתי בהקומץ רבה (לעיל יח: ד״ה כי): **מעשה** בפרדה אחת של בית רבי. אידי דאיירי בר׳ יהודה דאף המדבריס על ידי קיסר כדאיתא בפ׳ במה מדליקין (שבת דף לג:) מייתי הא עובדא דרבי יהודה מוריינא דבי נשיאה דשמא מינהו קיסר נקט על בית נשיא ובקונטרס פירש משום דאיירי בשעורין: מוריינא

מביאין ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד דיו ליחיד שיפחות מן הציבור אחד א״ל ר״ש והלא אלו פרים ואילים ואלו כבשים אלו בלילתן עבה ואלו בלילתן רכה אלו בלילתן שחרית ואלו בלילתן בין הערבים ואין נבללין מזה על זה [1] אמרו לו אמור אתה אמר [2] להם הרי הוא אומר [1] וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה כבר אמרה תורה הבא מנחה שיכולה להיבלל א״ל בששים נבללין בששים ואחד אין נבללין אמר לו [3] כל מדת חכמים כן הוא בארבעים סאה הוא טובל בארבעים סאה חסר קרטוב אינו יכול לטבול [4] בציצה מטמא טומאת אוכלין בציצה חסר שומשום אין מטמא טומאת אוכלין [5] חשלשה על שלשה מטמא מדרס שלשה על שלשה חסר נימא אחת אינו מטמא מדרס וכי אין נבללין מאי הוי והא תנן [6] אם לא בלל כשר [7] אמר רבי זירא [8] כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת [9] בו וכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו אמר רבי ביבי אמר רבי יהושע בן לוי מעשה בפרדה [10] אחת של בית רבי שמתה ושיערו חכמים את דמה ברביעית מתיב רבי יצחק בר ביסנא [11] העיד רבי יהושע ורבי יהושע בן בתירא [12] על דם נבילות שהוא טהור ואמר רבי יהושע בן בתירא מעשה והיו [13] נוחרין ערודיאות לאריות באיסטריא של מלך והיו עולי רגלים שוקעין עד רכובותיהן בדם ולא אמרו להם דבר אישתיק אמר ליה ר׳ זריקא מאי טעמא לא קא מהדר מר אמר ליה היכי אהדר ליה דאמר רבי חנין [2] והיו חייך תלואים לך מנגד זה הלוקח תבואה משנה לשנה ופחדת לילה ויומם זה הלוקח תבואה מערב שבת לערב שבת ואל תאמן בחייך זה הסומך על הפלטר

ההוא

אמר זעירי לא שנו [14] אלא דאמר מנחה אבל לא אמר מנחה לא יתיב רב נחמן וקאמר לה להא שמעתא איתיביה רבא לרב נחמן קמח יביא סולת [15] לאו דלא אמר מנחה לא דאמר מנחה בלא שמן ולבונה יביא שמן ולבונה מאי לאו דלא אמר מנחה לא דאמר מנחה חצי עשרון יביא עשרון שלם מאי לאו דלא אמר מנחה לא דאמר מנחה אי הכי אימא סיפא עשרון ומחצה יביא שנים כיון דאמר מנחה איחייב ליה בעשרון כי אמר חצי עשרון לא כלום קאמר [3] הוא לא צריכא [2] דאמר הרי עלי מנחה חצי עשרון ועשרון דכיון דאמר מנחה איחייב ליה בעשרון כי אמר חצי עשרון ולא כלום קאמר כי הדר אמר עשרון מייתי עשרון אחרינא אי הכי רבי שמעון פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבין אמאי אמר רבא ר׳ שמעון [16] בשיטת ר׳ יוסי אמרה דאמר [אף] בגמר דבריו אדם מתפיס: **מתני׳** [3] מתנדב אדם מנחה של ששים עשרון ומביא בכלי אחד [4] (אם אמר הרי עלי ששים עשרון מביא בכלי אחד) [5] אם אמר הרי עלי ס״א מביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד שכן [6] [7] ה״הציבור מביא ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד דיו ליחיד שהוא פחות מן הציבור אחד אמר ר״ש והלא אלו לפרים ואלו לכבשים [8] ואינם נבללים זה עם זה אלא עד ששים יכולין ליבלל אמרו לו ששים [3] נבללין וששים ואחד אין נבללין אמר להם כל מדות חכמים כן [9] בארבעים סאה הוא טובל ובארבעים סאה חסר קרטוב אינו יכול לטבול בהן: **גמ׳** שאיל שאילה למעלה מרבי יהודה בר אילעאי מנין לאומר הרי עלי ששים ואחד מביא ששים בכלי אחד ואחד [1] בכלי אחד פתח רבי יהודה בר אילעאי [2] ראש המדברים בכל מקום ואמר שכן מצינו ציבור שעשרון פוטר דולמי לשעורים איכוון: **מאי לאו דלא אמר מנחה.** אלא הרי עלי קמח אפי׳ הכי חייב דאין אדם מוציא דברי לבטלה: **כי אמר חצי עשרון לא אמר כלום. ולייתי חד עשרון ותו לא: אי הכי רבי שמעון פוטר כו׳.** כיון דתפוס לשון ראשון ואיהו אמר מנחה הרי התנדב כדרך המתנדבים [3]: **ה״ג אף כגמר דבריו אדם נתפס.** דלא אזלינן בתר לשון ראשון לחודיה ולא בתר אחרון לחודיה אלא בתר כולהו וזה שאמר מנחה חצי עשרון ועשרון פירושי קמפרש מנחה של חצי עשרון ועשרון והייט אלא כדרך המתנדבים [4] ובשיטת רבי יוסי אמרו: **מתני׳** ה״ג **שכן מצינו שהציבור מביא וכו׳.** לי״ג פרים ל״ע עשרוים אלפה עשרוים לפר ולי״ד כבשים י״ד עשרוים הרי נ״ג ולשני אילים ד׳ עשרוים הרי נ״ז ולשני תמידין שנים ולשני כבשי מוסף דשבת שנים הרי ס״ג: **אמר ליה ר׳ שמעון.** וכי אותן ס״ג עשרוים בכלי אחד היו: **והלא אלו לפרים ואלו לכבשים.** ואי מעבד להו מיפסלי שמנתא פרים בגילתה עבה שני לוגין לעשרון חצי הין לג׳ עשרוים ומנתא כבשים בגילתה רכה רביעית ההין לעשרון דהיינו אלפה עשרוים לוגין והן בולעות זו מזו ומנלאת זו חסירה וזו יתירה: **אלא.** מפני מה אין מביא יחיד ששים וא׳ עשרון בכלי אחד דעד ששים יכולין ליבלל בכלי אחד בלוג אחד [5] ואליבא דרבי אליעזר בן יעקב נקט לה [6] כפ׳ שתי מדות (לעיל פח.) [7] אפי׳ מנחה של ששים עשרון אין לה [8] אלא לוגה: [9] **ששים ואחד אין נבללין.** בתמיה: **גמ׳ ראש המדברים בכל מקום.** קרי ליה הכי משום מעשה דמערה במסכת שבת (דף לג:): **כל הראוי לבילה.** כגון ששים עשרוים לחויס ליבלל מלוג: **אין בילה מעכבת** [10] . דאפי׳ לא בלל כשר: **בילה מעכבת בו.** דבעינן שיהא ראוי ליבלל: **ושיערו חכמים את דמה.** שיצא ממנה: **ברביעים.** לידע אם יש בו רביעית יפרשו ממנה כנבילה. ואיידי דאייתי לעיל בשעורים כל מדת חכמים כך הם נקט נמי להאי דשיעורא דרבנן היא. [11] רביעית דם יכול לקרום ולעמוד על זית: **והיו נוחרין** [12] **ערודיאות לאריות.** ערודי היער היו נוחרין לנורך האריות: **הלוקח תבואה משנה לשנה.** שאין לו קרקע לזרוע והיינו חיין תלואים שאינו יודע אם יהיו לו מעות לשנה הבאה: **הפלטר.** נתחום:

והוא

שנים ואחד מביא ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד, ומפרשינן טעמא דגמ׳ משום דששים נבללין ביחד יפה בלוג שמן אבל ששים ואחד אי אפשר להבלל, ופרכינן וכי לא בלל כשר, ומשני ש״ל דאיירי בגילה כגון ששים עשרון אם לא בלל כשר אבל ששים ואחד שאין לחוי לגילה בילה מעכבת בו, כלומר מה שאי אפשר להבלל מעכבת בו דכיון דבמתיב בו ויקע בעליה שמן ולוה לבולו דמתיב בגילה ש״מ שלוה הקב״ה להביא מנחה שיכול לקיים בהן מצות בגילה וכשהוא מביא ששים ואחד מנחה הו לא לוה להביא, והרי הוא מביא מנחה מן הקטנויות לאיזה כלוס, שכל דבר שלוה הקב״ה להביא יש עיכוב בעיקר הבאתו להביא באותו ענין שלוה הקב״ה ולא בענין אחר, אבל מצות האמורות באותה מצוה כגון תנופה הקרבן בגילה בנמנחה, יש שמעכבין אם גילה הכתוב לשנות עליו ולעכבו ויש שאין מעכבין וכו׳ (רשב״ם ב״ב פא:).

עין משפט נר מצוה

כב א ב מיי׳ פי״ז מהל׳ מעה״ק הלכה י:
כג ג ד מיי׳ שם הל׳ ו ז:
כד ה מיי׳ פ״ט מהלכות תמידין ומוספין הל׳ יד:
כה ו מיי׳ פ״ד מהלכות מקואות הלכה ה טור ש״ע י״ד סימן רל סעיף ה:
כו ז מיי׳ פ״ד מהל׳ טומאת אוכלין הלכה ה:
כז ח מיי׳ פכ״ג מהלכות כלים הל׳ ה:
כח ט מיי׳ פי״ג מהל׳ מעה״ק הלכה יא:
כט י מיי׳ פי״ז שם הלכה ו: ל כ מיי׳ פ״ה מהלכות שלח מנות הטומאות הלכה ד:

רבינו גרשום

למיהדר ביה: לא שנו דאמר יביא מן החיטין אלא דאמר מנחה אבל לא אמר מנחה לא: לישנא אחרינא אבל אמר מנחת שעורים גליא דעתיה דלשעורים נתכוין: כי אמר חצי עשרון לא כלום אמר דהא אמר מנחת עשרון ואמאי מביא שנים: אי הכי כדקאמרת דאמר מנחה אמאי ר׳ שמעון פוטר בכולן: בשיטת ר׳ יוסי אמרה: ביו״ט הראשון של חג שחל להיות בשבת ששים ואחד עשרונות כיצד לי״ג פרים ל״ט לשני אלים ד׳ לי״ד כבשים י״ד וב׳ לב׳ תמידין וב׳ לב׳ כבשים [של מוסף שבת] הרי ס״א: ואין נבללין מזה על זה היינו זה עם זה דהללו בלילתן רכה והללו בלילתן עבה: אלא היינו טעמא דעד ס׳ יכולין לבלל בלוג אחד טפי לא: אמרו לו בס׳ נבללין בס״א אין נבללין בתמיהא: קורטוב שמיני שבשמינית הלוג (לפני ב): [ר׳ זירא] אמר כל הראוי לבילה שיכול ליבול בלוג אע״ג שלא בלל אין בילה מתעכב בו וכשר וכל שאינו ראוי לבילה כגון ס״א או יותר בילה מעכבת בו שהרי אינו ראוי ליבלל ופסול: ושיערו חכמים את דמה שלא היה בו פחות מרביעית דליטמא משום נבלות הואיל ולכשיקדש לא יהא פחות מכזית ואגב דאייריי בשיעורין נקט האי: עדיראות עדרים של בהמות: והיו עולי רגלים וכהנים אוכלי תרומה:

שיטה מקובצת

א) סולת מאי לאו: ב) קאמר ל״צ: ג) תיבות אם אמר כו׳ עד בכלי אחד נמחק: ד) שכן מצינו שהצבור: ה) לכבשים ואינן: ו) ואחד שבביא: ז) זה אמר לו: ח) אמר לו: ט) בו ע״ז תוס׳ (יבמות דף קד): י) תיבת אחת נמחק: יא) נוחרין ערודיאות ס״א עדיראות עדרים של בהמה והיו עולי רגלים וכהנים אוכלי תרומה. הרגמ״ה: יב) אלא אמר הרי עלי מן השעורים: יג) המתנדבים הס״ד ומה״ד בשיטת רבי יוסי אמרה דאמר במסכת תמורה בפרק כיצד מערימין (דף כו ע״ב) ותיבת ה״ג נמחק: יד) לה דאמר: טו) לה להיות: טז) ששים: יז) מעכבת בו: יח) היא דרביעית: יט) נוחרין מבשר:

מסורת הש״ס

א) [פסחים נג:], ב) [לעיל יח:], ג) [נכרכות סב: שבת נב:], ד) [מנחות קד. ר״ה יג.], ה) ב״ג פא: חולין פב: קדושין כה. יומא קד: נדה סו: לעיל יח: מכות יח: נדרים עב.], ו) עדיות [פ״ח מ״ט] [לא מכר סס ר׳ יהושע וכ׳ המי״ט בהסכ בריש״מ היא וגם הך דאמר ר״י ב״ג מעשה והיו וכו׳ ליתא במשנה דעדיות], ז) [ולעיל יח: פירש״י לאפי׳ לרבנן דאמרי ס׳ לוגים נמי קיים להו דלאין נבללים יפה וי״ע ועיין בתוי״ט], ח) [לעיל יח:], ט) [שבת נב:], י) [מנחות קד. ר״ה יג.], יא) [לעיל יח: מכות יח: נדרים עב.], יב) [לעיל יח:], יג) [לעיל יח:], יד) [לעיל יח:], טו) [לעיל יח:], טז) [לעיל יח:], יז) [לעיל יח:], יח) [לעיל יח:], יט) [לעיל יח:], כ) [לעיל יח:], כא) [לעיל יח:], כב) [לעיל יח:], כג) [לעיל יח:], כד) [לעיל יח:], כה) [לעיל יח:], כו) [לעיל יח:], כז) [לעיל יח:], כח) [לעיל יח:], כט) [לעיל יח:], ל) [לעיל יח:], לא) [לעיל יח:], לב) [לעיל יח:], לג) [לעיל יח:], לד) [לעיל יח:], לה) [לעיל יח:], לו) [לעיל יח:], לז) [לעיל יח:], לח) [לעיל יח:], לט) [לעיל יח:], מ) [לעיל יח:], מא) [לעיל יח:], מב) [לעיל יח:], מג) [לעיל יח:], מד) [לעיל יח:], מה) [לעיל יח:], מו) [לעיל יח:], מז) [לעיל יח:], מח) [לעיל יח:], מט) [לעיל יח:], נ) [לעיל יח:], נא) [לעיל יח:], נב) [לעיל יח:], נג) [לעיל יח:], נד) [לעיל יח:], נה) [לעיל יח:], נו) [לעיל יח:], נז) [לעיל יח:], נח) [לעיל יח:], נט) [לעיל יח:], ס) [לעיל יח:], סא) [לעיל יח:], סב) [לעיל יח:], סג) [לעיל יח:], סד) [לעיל יח:], סה) [לעיל יח:], סו) [לעיל יח:], סז) [לעיל יח:], סח) [לעיל יח:], סט) [לעיל יח:], ע) [לעיל יח:], עא) [לעיל יח:], עב) [לעיל יח:], עג) [לעיל יח:], עד) [לעיל יח:], עה) [לעיל יח:], עו) [לעיל יח:], עז) [לעיל יח:], עח) [לעיל יח:], עט) [לעיל יח:], פ) [לעיל יח:], פא) [לעיל יח:], פב) [לעיל יח:], פג) [לעיל יח:], פד) [לעיל יח:], פה) [לעיל יח:], פו) [לעיל יח:], פז) [לעיל יח:], פח) [לעיל יח:], פט) [לעיל יח:], צ) [לעיל יח:], צא) [לעיל יח:], צב) [לעיל יח:], צג) [לעיל יח:], צד) [לעיל יח:], צה) [לעיל יח:], צו) [לעיל יח:], צז) [לעיל יח:], צח) [לעיל יח:], צט) [לעיל יח:], ק) [לעיל יח:], קא) [לעיל יח:], קב) [לעיל יח:], קג) [לעיל יח:], קד) [לעיל יח:], קה) [לעיל יח:], קו) [לעיל יח:], קז) [לעיל יח:], קח) [לעיל יח:], קט) [לעיל יח:], קי) [לעיל יח:], קיא) [לעיל יח:], קיב) [לעיל יח:], קיג) [לעיל יח:], קיד) [לעיל יח:], קטו) [לעיל יח:], קטז) [לעיל יח:], קיז) [לעיל יח:], קיח) [לעיל יח:], קיט) [לעיל יח:], קכ) [לעיל יח:], קכא) [לעיל יח:], קכב) [לעיל יח:], קכג) [לעיל יח:], קכד) [לעיל יח:], קכה) [לעיל יח:], קכו) [לעיל יח:], קכז) [לעיל יח:], קכח) [לעיל יח:], קכט) [לעיל יח:], קל) [לעיל יח:], קלא) [לעיל יח:], קלב) [לעיל יח:], קלג) [לעיל יח:], קלד) [לעיל יח:], קלה) [לעיל יח:], קלו) [לעיל יח:], קלז) [לעיל יח:], קלח) [לעיל יח:], קלט) [לעיל יח:], קמ) [לעיל יח:], קמא) [לעיל יח:], קמב) [לעיל יח:], קמג) [לעיל יח:], קמד) [לעיל יח:], קמה) [לעיל יח:], קמו) [לעיל יח:], קמז) [לעיל יח:], קמח) [לעיל יח:], קמט) [לעיל יח:], קנ) [לעיל יח:], קנא) [לעיל יח:], קנב) [לעיל יח:], קנג) [לעיל יח:], קנד) [לעיל יח:], קנה) [לעיל יח:], קנו) [לעיל יח:], קנז) [לעיל יח:], קנח) [לעיל יח:], קנט) [לעיל יח:], קס) [לעיל יח:], קסא) [לעיל יח:], קסב) [לעיל יח:], קסג) [לעיל יח:], קסד) [לעיל יח:], קסה) [לעיל יח:], קסו) [לעיל יח:], קסז) [לעיל יח:], קסח) [לעיל יח:], קסט) [לעיל יח:], קע) [לעיל יח:], קעא) [לעיל יח:], קעב) [לעיל יח:], קעג) [לעיל יח:], קעד) [לעיל יח:], קעה) [לעיל יח:], קעו) [לעיל יח:], קעז) [לעיל יח:], קעח) [לעיל יח:], קעט) [לעיל יח:], קפ) [לעיל יח:], קפא) [לעיל יח:], קפב) [לעיל יח:], קפג) [לעיל יח:], קפד) [לעיל יח:], קפה) [לעיל יח:], קפו) [לעיל יח:], קפז) [לעיל יח:], קפח) [לעיל יח:], קפט) [לעיל יח:], קצ) [לעיל יח:], קצא) [לעיל יח:], קצב) [לעיל יח:], קצג) [לעיל יח:], קצד) [לעיל יח:], קצה) [לעיל יח:], קצו) [לעיל יח:], קצז) [לעיל יח:], קצח) [לעיל יח:], קצט) [לעיל יח:], קק) [לעיל יח:], קקא) [לעיל יח:], קקב) [לעיל יח:], קקג) [לעיל יח:], קקד) [לעיל יח:], קקה) [לעיל יח:], קקו) [לעיל יח:], קקז) [לעיל יח:], קקח) [לעיל יח:], קקט) [לעיל יח:], קקי) [לעיל יח:], קקיא) [לעיל יח:], קקיב) [לעיל יח:], קקיג) [לעיל יח:], קקיד) [לעיל יח:], קקטו) [לעיל יח:], קקטז) [לעיל יח:], קקיז) [לעיל יח:], קקיח) [לעיל יח:], קקיט) [לעיל יח:], קקכ) [לעיל יח:], קקכא) [לעיל יח:], קקכב) [לעיל יח:], קקכג) [לעיל יח:], קקכד) [לעיל יח:], קקכה) [לעיל יח:], קקכו) [לעיל יח:], קקכז) [לעיל יח:], קקכח) [לעיל יח:], קקכט) [לעיל יח:], קקל) [לעיל יח:], קקלא) [לעיל יח:], קקלב) [לעיל יח:], קקלג) [לעיל יח:], קקלד) [לעיל יח:], קקלה) [לעיל יח:], קקלו) [לעיל יח:], קקלז) [לעיל יח:], קקלח) [לעיל יח:], קקלט) [לעיל יח:], קקמ) [לעיל יח:], קקמא) [לעיל יח:], קקמב) [לעיל יח:], קקמג) [לעיל יח:], קקמד) [לעיל יח:], קקמה) [לעיל יח:], קקמו) [לעיל יח:], קקמז) [לעיל יח:], קקמח) [לעיל יח:], קקמט) [לעיל יח:], קקנ) [לעיל יח:], קקנא) [לעיל יח:], קקנב) [לעיל יח:], קקנג) [לעיל יח:], קקנד) [לעיל יח:], קקנה) [לעיל יח:], קקנו) [לעיל יח:], קקנז) [לעיל יח:], קקנח) [לעיל יח:], קקנט) [לעיל יח:], קקס) [לעיל יח:], קקסא) [לעיל יח:], קקסב) [לעיל יח:], קקסג) [לעיל יח:], קקסד) [לעיל יח:], קקסה) [לעיל יח:], קקסו) [לעיל יח:], קקסז) [לעיל יח:], קקסח) [לעיל יח:], קקסט) [לעיל יח:], קקע) [לעיל יח:], קקעא) [לעיל יח:], קקעב) [לעיל יח:], קקעג) [לעיל יח:], קקעד) [לעיל יח:], קקעה) [לעיל יח:], קקעו) [לעיל יח:], קקעז) [לעיל יח:], קקעח) [לעיל יח:], קקעט) [לעיל יח:], קקפ) [לעיל יח:], קקפא) [לעיל יח:], קקפב) [לעיל יח:], קקפג) [לעיל יח:], קקפד) [לעיל יח:], קקפה) [לעיל יח:], קקפו) [לעיל יח:], קקפז) [לעיל יח:], קקפח) [לעיל יח:], קקפט) [לעיל יח:], קקצ) [לעיל יח:], קקצא) [לעיל יח:], קקצב) [לעיל יח:], קקצג) [לעיל יח:], קקצד) [לעיל יח:], קקצה) [לעיל יח:], קקצו) [לעיל יח:], קקצז) [לעיל יח:], קקצח) [לעיל יח:], קקצט) [לעיל יח:], קקק) [לעיל יח:], קקקא) [לעיל יח:], קקקב) [לעיל יח:], קקקג) [לעיל יח:], קקקד) [לעיל יח:], קקקה) [לעיל יח:], קקקו) [לעיל יח:], קקקז) [לעיל יח:], קקקח) [לעיל יח:], קקקט) [לעיל יח:], קקקי) [לעיל יח:], קקקיא) [לעיל יח:], קקקיב) [לעיל יח:], קקקיג) [לעיל יח:], קקקיד) [לעיל יח:], קקקטו) [לעיל יח:], קקקטז) [לעיל יח:], קקקיז) [לעיל יח:], קקקיח) [לעיל יח:], קקקיט) [לעיל יח:], קקקכ) [לעיל יח:], קקקכא) [לעיל יח:], קקקכב) [לעיל יח:], קקקכג) [לעיל יח:], קקקכד) [לעיל יח:], קקקכה) [לעיל יח:], קקקכו) [לעיל יח:], קקקכז) [לעיל יח:], קקקכח) [לעיל יח:], קקקכט) [לעיל יח:], קקקל) [לעיל יח:], קקקלא) [לעיל יח:], קקקלב) [לעיל יח:], קקקלג) [לעיל יח:], קקקלד) [לעיל יח:], קקקלה) [לעיל יח:], קקקלו) [לעיל יח:], קקקלז) [לעיל יח:], קקקלח) [לעיל יח:], קקקלט) [לעיל יח:], קקקמ) [לעיל יח:], קקקמא) [לעיל יח:], קקקמב) [לעיל יח:], קקקמג) [לעיל יח:], קקקמד) [לעיל יח:], קקקמה) [לעיל יח:], קקקמו) [לעיל יח:], קקקמז) [לעיל יח:], קקקמח) [לעיל יח:], קקקמט) [לעיל יח:], קקקנ) [לעיל יח:], קקקנא) [לעיל יח:], קקקנב) [לעיל יח:], קקקנג) [לעיל יח:], קקקנד) [לעיל יח:], קקקנה) [לעיל יח:], קקקנו) [לעיל יח:], קקקנז) [לעיל יח:], קקקנח) [לעיל יח:], קקקנט) [לעיל יח:], קקקס) [לעיל יח:], קקקסא) [לעיל יח:], קקקסב) [לעיל יח:], קקקסג) [לעיל יח:], קקקסד) [לעיל יח:], קקקסה) [לעיל יח:], קקקסו) [לעיל יח:], קקקסז) [לעיל יח:], קקקסח) [לעיל יח:], קקקסט) [לעיל יח:], קקקע) [לעיל יח:], קקקעא) [לעיל יח:], קקקעב) [לעיל יח:], קקקעג) [לעיל יח:], קקקעד) [לעיל יח:], קקקעה) [לעיל יח:], קקקעו) [לעיל יח:], קקקעז) [לעיל יח:], קקקעח) [לעיל יח:], קקקעט) [לעיל יח:], קקקפ) [לעיל יח:], קקקפא) [לעיל יח:], קקקפב) [לעיל יח:], קקקפג) [לעיל יח:], קקקפד) [לעיל יח:], קקקפה) [לעיל יח:], קקקפו) [לעיל יח:], קקקפז) [לעיל יח:], קקקפח) [לעיל יח:], קקקפט) [לעיל יח:], קקקצ) [לעיל יח:], קקקצא) [לעיל יח:], קקקצב) [לעיל יח:], קקקצג) [לעיל יח:], קקקצד) [לעיל יח:], קקקצה) [לעיל יח:], קקקצו) [לעיל יח:], קקקצז) [לעיל יח:], קקקצח) [לעיל יח:], קקקצט) [לעיל יח:], קקקק) [לעיל יח:], קקקקא) [לעיל יח:], קקקקב) [לעיל יח:], קקקקג) [לעיל יח:], קקקקד) [לעיל יח:], קקקקה) [לעיל יח:], קקקקו) [לעיל יח:], קקקקז) [לעיל יח:], קקקקח) [לעיל יח:], קקקקט) [לעיל יח:], קקקקי) [לעיל יח:], קקקקיא) [לעיל יח:], קקקקיב) [לעיל יח:], קקקקיג) [לעיל יח:], קקקקיד) [לעיל יח:], קקקקטו) [לעיל יח:], קקקקטז) [לעיל יח:], קקקקיז) [לעיל יח:], קקקקיח) [לעיל יח:], קקקקיט) [לעיל יח:], קקקקכ) [לעיל יח:], קקקקכא) [לעיל יח:], קקקקכב) [לעיל יח:], קקקקכג) [לעיל יח:], קקקקכד) [לעיל יח:], קקקקכה) [לעיל יח:], קקקקכו) [לעיל יח:], קקקקכז) [לעיל יח:], קקקקכח) [לעיל יח:], קקקקכט) [לעיל יח:], קקקקל) [לעיל יח:], קקקקלא) [לעיל יח:], קקקקלב) [לעיל יח:], קקקקלג) [לעיל יח:], קקקקלד) [לעיל יח:], קקקקלה) [לעיל יח:], קקקקלו) [לעיל יח:], קקקקלז) [לעיל יח:], קקקקלח) [לעיל יח:], קקקקלט) [לעיל יח:], קקקקמ) [לעיל יח:], קקקקמא) [לעיל יח:], קקקקמב) [לעיל יח:], קקקקמג) [לעיל יח:], קקקקמד) [לעיל יח:], קקקקמה) [לעיל יח:], קקקקמו) [לעיל יח:], קקקקמז) [לעיל יח:], קקקקמח) [לעיל יח:], קקקקמט) [לעיל יח:], קקקקנ) [לעיל יח:], קקקקנא) [לעיל יח:], קקקקנב) [לעיל יח:], קקקקנג) [לעיל יח:], קקקקנד) [לעיל יח:], קקקקנה) [לעיל יח:], קקקקנו) [לעיל יח:], קקקקנז) [לעיל יח:], קקקקנח) [לעיל יח:], קקקקנט) [לעיל יח:], קקקקס) [לעיל יח:], קקקקסא) [לעיל יח:], קקקקסב) [לעיל יח:], קקקקסג) [לעיל יח:], קקקקסד) [לעיל יח:], קקקקסה) [לעיל יח:], קקקקסו) [לעיל יח:], קקקקסז) [לעיל יח:], קקקקסח) [לעיל יח:], קקקקסט) [לעיל יח:], קקקקע) [לעיל יח:], קקקקעא) [לעיל יח:], קקקקעב) [לעיל יח:], קקקקעג) [לעיל יח:], קקקקעד) [לעיל יח:], קקקקעה) [לעיל יח:], קקקקעו) [לעיל יח:], קקקקעז) [לעיל יח:], קקקקעח) [לעיל יח:], קקקקעט) [לעיל יח:], קקקקפ) [לעיל יח:], קקקקפא) [לעיל יח:], קקקקפב) [לעיל יח:], קקקקפג) [לעיל יח:], קקקקפד) [לעיל יח:], קקקקפה) [לעיל יח:], קקקקפו) [לעיל יח:], קקקקפז) [לעיל יח:], קקקקפח) [לעיל יח:], קקקקפט) [לעיל יח:], קקקקצ) [לעיל יח:], קקקקצא) [לעיל יח:], קקקקצב) [לעיל יח:], קקקקצג) [לעיל יח:], קקקקצד) [לעיל יח:], קקקקצה) [לעיל יח:], קקקקצו) [לעיל יח:], קקקקצז) [לעיל יח:], קקקקצח) [לעיל יח:], קקקקצט) [לעיל יח:], קקקקק) [לעיל יח:], קקקקקא) [לעיל יח:], קקקקקב) [לעיל יח:], קקקקקג) [לעיל יח:], קקקקקד) [לעיל יח:], קקקקקה) [לעיל יח:], קקקקקו) [לעיל יח:], קקקקקז) [לעיל יח:], קקקקקח) [לעיל יח:], קקקקקט) [לעיל יח:], קקקקקי) [לעיל יח:], קקקקקיא) [לעיל יח:], קקקקקיב) [לעיל יח:], קקקקקיג) [לעיל יח:], קקקקקיד) [לעיל יח:], קקקקקטו) [לעיל יח:], קקקקקטז) [לעיל יח:], קקקקקיז) [לעיל יח:], קקקקקיח) [לעיל יח:], קקקקקיט) [לעיל יח:], קקקקקכ) [לעיל יח:], קקקקקכא) [לעיל יח:], קקקקקכב) [לעיל יח:], קקקקקכג) [לעיל יח:], קקקקקכד) [לעיל יח:], קקקקקכה) [לעיל יח:], קקקקקכו) [לעיל יח:], קקקקקכז) [לעיל יח:], קקקקקכח) [לעיל יח:], קקקקקכט) [לעיל יח:], קקקקקל) [לעיל יח:], קקקקקלא) [לעיל יח:], קקקקקלב) [לעיל יח:], קקקקקלג) [לעיל יח:], קקקקקלד) [לעיל יח:], קקקקקלה) [לעיל יח:], קקקקקלו) [לעיל יח:], קקקקקלז) [לעיל יח:], קקקקקלח) [לעיל יח:], קקקקקלט) [לעיל יח:], קקקקקמ) [לעיל יח:], קקקקקמא) [לעיל יח:], קקקקקמב) [לעיל יח:], קקקקקמג) [לעיל יח:], קקקקקמד) [לעיל יח:], קקקקקמה) [לעיל יח:], קקקקקמו) [לעיל יח:], קקקקקמז) [לעיל יח:], קקקקקמח) [לעיל יח:], קקקקקמט) [לעיל יח:], קקקקקנ) [לעיל יח:], קקקקקנא) [לעיל יח:], קקקקקנב) [לעיל יח:], קקקקקנג) [לעיל יח:], קקקקקנד) [לעיל יח:], קקקקקנה) [לעיל יח:], קקקקקנו) [לעיל יח:], קקקקקנז) [לעיל יח:], קקקקקנח) [לעיל יח:], קקקקקנט) [לעיל יח:], קקקקקס) [לעיל יח:], קקקקקסא) [לעיל יח:], קקקקקסב) [לעיל יח:], קקקקקסג) [לעיל יח:], קקקקקסד) [לעיל יח:], קקקקקסה) [לעיל יח:], קקקקקסו) [לעיל יח:], קקקקקסז) [לעיל יח:], קקקקקסח) [לעיל יח:], קקקקקסט) [לעיל יח:], קקקקקע) [לעיל יח:], קקקקקעא) [לעיל יח:], קקקקקעב) [לעיל יח:], קקקקקעג) [לעיל יח:], קקקקקעד) [לעיל יח:], קקקקקעה) [לעיל יח:], קקקקקעו) [לעיל יח:], קקקקקעז) [לעיל יח:], קקקקקעח) [לעיל יח:], קקקקקעט) [לעיל יח:], קקקקקפ) [לעיל יח:], קקקקקפא) [לעיל יח:], קקקקקפב) [לעיל יח:], קקקקקפג) [לעיל יח:], קקקקקפד) [לעיל יח:], קקקקקפה) [לעיל יח:], קקקקקפו) [לעיל יח:], קקקקקפז) [לעיל יח:], קקקקקפח) [לעיל יח:], קקקקקפט) [לעיל יח:], קקקקקצ) [לעיל יח:], קקקקקצא) [לעיל יח:], קקקקקצב) [לעיל יח:], קקקקקצג) [לעיל יח:], קקקקקצד) [לעיל יח:], קקקקקצה) [לעיל יח:], קקקקקצו) [לעיל יח:], קקקקקצז) [לעיל יח:], קקקקקצח) [לעיל יח:], קקקקקצט) [לעיל יח:], קקקקקק) [לעיל יח:], קקקקקקא) [לעיל יח:], קקקקקקב) [לעיל יח:], קקקקקקג) [לעיל יח:], קקקקקקד) [לעיל יח:], קקקקקקה) [לעיל יח:], קקקקקקו) [לעיל יח:], קקקקקקז) [לעיל יח:], קקקקקקח) [לעיל יח:], קקקקקקט) [לעיל יח:], קקקקקקי) [לעיל יח:], קקקקקקיא) [לעיל יח:], קקקקקקיב) [לעיל יח:], קקקקקקיג) [לעיל יח:], קקקקקקיד) [לעיל יח:], קקקקקקטו) [לעיל יח:], קקקקקקטז) [לעיל יח:], קקקקקקיז) [לעיל יח:], קקקקקקיח) [לעיל יח:], קקקקקקיט) [לעיל יח:], קקקקקקכ) [לעיל יח:], קקקקקקכא) [לעיל יח:], קקקקקקכב) [לעיל יח:], קקקקקקכג) [לעיל יח:], קקקקקקכד) [לעיל יח:], קקקקקקכה) [לעיל יח:], קקקקקקכו) [לעיל יח:], קקקקקקכז) [לעיל יח:], קקקקקקכח) [לעיל יח:], קקקקקקכט) [לעיל יח:], קקקקקקל) [לעיל יח:], קקקקקקלא) [לעיל יח:], קקקקקקלב) [לעיל יח:], קקקקקקלג) [לעיל יח:], קקקקקקלד) [לעיל יח:], קקקקקקלה) [לעיל יח:], קקקקקקלו) [לעיל יח:], קקקקקקלז) [לעיל יח:], קקקקקקלח) [לעיל יח:], קקקקקקלט) [לעיל יח:], קקקקקקמ) [לעיל יח:], קקקקקקמא) [לעיל יח:], קקקקקקמב) [לעיל יח:], קקקקקקמג) [לעיל יח:], קקקקקקמד) [לעיל יח:], קקקקקקמה) [לעיל יח:], קקקקקקמו) [לעיל יח:], קקקקקקמז) [לעיל יח:], קקקקקקמח

וההוא גברא. (ו) אדידיה קאמר דהא אפלגוה סמכינא ואין דעמי מיומך להשיב לו: **מאי הוי עלה.** דהאי שיעורא: **רבי יהודה בר אילעאי מוריינא דבי נשיאה הוה.** ב] והיה להם לבית רבי מורה הוראות ועל פיו היו עושין כל דבריהם והוא לוה להם לשערה: **כשמעתא דידיה.** דאמר בית הלל מעומאין בדם נגעים: **ששה דברים.** במסכת עדיות קא חשיב להו: **על כוס.** ושיעור טומאת נגילה בכוס: **מתני' אין מפגדבין לוג.** יין לנסכו שלא מצינו מנחת נסכים של לוג ולא שנים ולא חמשה אבל מתנדבין שלשה לחזו לכבש וארבעה לאיל דהיא שלישית ההין ושאה לחזו לפר ומשאה ומעלה דשבע חזו ג' מייהו לכבש וד' לאיל ושמנה חזו לשני אילים תשעה חזו לפר וכבש עשרה חזו לפר ואיל י"א חזו לשני אילים וכבש ועכ"ל ולעולם: **גמ' יש קבע לנסכים.** ג] אמר הרי עלי כך וכך לוגין ד] מי הוי קבע דאין יכול להקריבם אלא הכל ביחד דהוו קרבי בקרבן א' או אין קבע ויכול להקריבם[ה]ד)[מה]לחזובאפיי]נפשייהו: **היכי דמי.** למאי נפקא מינה: **ואידך הוי נדבה.** נדבת ציבור וימכר ויפלו דמיו לשופרות או יקרב הוא עצמו ויצטרף עם השני לוגין אחרים ויקרב לנסכי תמיד דהוו נמי לציבור: **ואי אמרת יש קבע עד דממלא לו.** ויבא לו השני כי היכי דליתחזי לפר אי קרבי דהא אין יכול להקריב ז] בפני עצמו: **שאה לנדבה.** גבי י"ג שופרות שהיו במקדש קאי די"ג שופרות הוו בשבעה מהם היו נותנין הון מעות דמפרש במסכת יומא (דף נה:) ובמסכת שקלים (פ"ו ה"ד) תקלין חדתין ועתיקין קיינן גוזלי עולה עיסים ולבונה וחסב לכפורות ושאה מהם היו לנדבה ליתן בהן מעות ההולכות ח] לנדבת צבור: **ואמרינן.** לקמן בפרק בתרא (דף קז:): **כנגד מי כנגד מופר חטאת.** ט] כנגד הפרים מעות לחטאת והוזלו הכבשים ונתותרו לו מעות: **ואחד למופר אשם.** אתה כנגד גזילות ומעילות: **ואחד למופר אשם נזיר.** דאותו מותר לא היה מעורב עם מותר אשם אתה אבל לכפר י חא להתירו ביין: **ואחד למופר אשם מצורע.** דלא דמו להיך שבא להתירו במתנה ואינך י] מפרש בפרק בתרא (לקמן קז:). וכל הנך מותרות אזלי לנדבת צבור כשהמזבח בטל לוקמין באותם מעות עולות הבאר לשם ועורות לכהנים דזהו מדרשו של יהוידע במסכת תמורה (דף סג:): **ואם איתא.** דהמביא אמאה לוגין יא] קרבי ארבע מהם ואחד יהא נדבה: **ליתקון לו שופר.** לחפיל בו הדמיים: **הנך.** מותרות לנדבת ציבור אזלי: **הנך.** נסכים למה להו **אפאר דמלגרפי דמר ודמר.** אם נדר ה' יקריב ד' ויביא לוג הנשאר שופר הוא לשון שהרי רוב קרבנות טעונין נסכים: וילטרף עם מותר נסכים אחרים עד שיהו ד' או ג': **אזרח.** נסכים כתיב כל האזרח יעשה ככה את אלה וקרא יתירא הוא דהא נעיל מייתי כתיבי כל דין נסכים מלמד שמתנדבין נסכים בלא קרבן וכמה שלשת לוגין דבליר מהכי לא חזי למידי: **יהיו.** אלי הנין יהיה לפר [נמדבר כח] משמע יא] ו) דמנחה דהוא אחריתי. ליתנא אחרינא בפרשת נסכים כתיב [שם טו] ככם כגר יהיה: **ככה.** עיכובא: **אילימא ארבעה ושאה.** פשיטא יב] מי צריך קראי לרבויי: **מאי שנא שלש.** דפשיטא לן דחזו לכבש כו': **אלא לאו.** מידי דלא חזו יג] ליה אתי לרבויי ולמשמע דמתנדבין יד] ויקריבו ארבעה והחמישי יהא מותר: **מה שנים לא חזו כלל.** דליכא למימר משיך חדא מייהו ומקריב לה: **הא כדאיתא.** טו] . שנים אין מתנדבין לגמרי חמשה לכתחילה הוא דלא שאין מפרישין תחילה למותרות אבל דיעבד מקריב ארבע וחמישי יהא מותר לנדבה: **הא אין קבע לנסכים.** וכמה דבעי משנים ולמעלה מייתי וכי מייתי חמשה מקריב ארבעה מייהו ואידך מותר טז] וכל מה דבעי מייתי ומאי דחזי מקריב ואידך מותר יח) לנדבה והכא ליכא למיבעי ולא מידי: **עד עשרה פשיטא לי.** דלוג ושנים וה' יט] לגמרי ט)[לא קרבין] עד דממלי להו שלש לכבש חזו וד' לאיל ו' לשני אילים ט' לפר וכבש י' לפר וכבש ואיל: **אחד עשר מיבעיא**

מורינא דבי נשיאה. של בית רבי ואפשר שהיה בימיו דאפי' לרבי מאיר דנפטר קודם רבי יהודה כדמוכח בפרק שני דקידושין (דף נג:) היה קיים עדיין בהלוה דרבי שמעון בר רבי כדמוכח בירושלמי דגילה דעבר קמי פתחא ושמע שהיו מטפחין ואמר מחללין את השבת ואף בימי רבי היה כדמשמע בפרק קמא דעירובין (דף יג:) דאמר רב הלי דמתדלדל מחבריא דחמיתה לרבי מאיר מאחוריה ויש גוסרין שם רבי משום עובדא דירושלמי: **הואיל ויבול לקרוש ולעמוד על בזית.** משמע דדם טומאת מחמת דחשיב כבשר ותימה דבמעילה יח] בפרק קדשי מזבח (דף יח.) אמר מנין לדם שרצים שהוא טמא שנאמר וזה לכם הטמא תיפוק לי דחשיב כבשר ויש לומר דאיטטריך קרא לרבויי דם גלוז דטומאת בכעדשה דס"ד עד שיהא בו כדי שיוכל לקרוש ולעמוד על כעדשה ולהכי תנן דם הארץ ובשרו מצטרפין דשיעורן שוה אבל דם נגילה ובשרה לא דאין שיעורן שוה וכן מוכח בירושלמי דאמר דם נגילה טמא י) והדתנן דם הארץ ובשרו מצטרפין ואין לנו כיוצא בו וא"ת ולמה לי קרא בפרק בהמה המקשה (חולין עב.) לרבינא דם מן המת הרי יכול לקרוש ולעמוד על כזית ויש לומר דשאני מת דהוה ממעטינא דם משום דגזעו מחליף כדדרשינן ברים בם הנדה (נדה נה.) מה עצם שנברא עמו ואין גזעו מחליף יצאו שיש שלא נברא עמו יצאו שער וצפורן שאע"פ שנברא עמו גזעו מחליף ופריך והרי בשר דגזעו מחליף וטומא ומשני מקומו נעשה לגלת ועוד קשה בפרק כל שעה (פסחים דף כב.) דלא משני אקושא דדם כשהותרה נגילה היא וחלבה וגידה ודמה הותרה כדמשני אקושא דחלב וגיד אמאע דלא חשיב כבשר לפיכך צריך לומר שיש שוס ריבוי דמרבינן ביה דם נגילות ונבחר דמרבה ביה מסתבר לאוקומי רבוא ברביעית שיכול לקרוש ולעמוד על כזית ג): **אין מתנדבין לוג שנים וחמשה.** תימה כי היכי דאמרי' (לעיל דף קג.) גבי מנחות דאם אמר חצי עשרון יביא עשרון שלם עשרון ומחצה יביא שנים הכא נמי נימא כי אמר לוג או שנים יביא שלשה שהם נסכי כבש וכי אמר חמשה יביא שאה שהם נסכי פר ושמא הכי נמי היכא דאמר הרי עלי אבל הכא מיירי בנדבה דיש לוג אחד או שנים לפניו ואמר הרי אלו לנסכים ובגמרא גבי יש קבע לנסכים פירש בקונטרס כגון דאמר הרי עלי כך וכך לוגין ו) למה: **ששה לנדבה.** בפרק בתרא (דף קז:) מייתי לה לקמן ופליגי אמוראי כנגד מי: **אמר אביי אם תמצא לומר בו'.** מספקא ליה לאמאי משום קושיא דרב אשי: **עד עשרה פשיטא לי אחד עשר מיבעיא לי.** ואם תאמר שבעה נמי תיבעי אי לשני מ) כלים איכוין עד דממלא להו לא קרבי או לאיל וכבש איכוין וי"ל דלא מיבעיא ליה אלא בתרי מחד מינא וחד מחד מינא אי אמר או לא אבל פשיטא דחד מחד מינא וחד מחד מינא אמרינן: מה

אחרינא אבל הני מותרות דנסכים שכיחי כדאמרינן לקמן מתנדב אדם נסכים בכל יום הואיל דשכיחי מותרות כגון דאייתי חמשה ופש להו חד ואי הוי תלת דאייתי כל חד חמשה ופרשו לכל חד חד וחזו הנך תלת לוגין לאצטרופי לנסכי כבש וקרבי בכל יום

הלכך לא תיקנו להו שופר דהא מצוי הנך מותרות למיקרביה ליה:

(עכ"ל הרגמ"ה):

ג) הוה מורה להם: ג) לנסכים או אמר: ד) לוגין לנסכים: ה) להקריבם מאי: ו) באפי נפשיה: ז) להקריב הארבעה בפני עצמו: ח) ההולכות לצורך נדבת: ט) חשאת באחד מהם היא נותנין מותר חשאת: י) ואינך שנים: יא) תיבת דמנחה נמחק: יב) פשיטא אמאי: יג) תיבת ליה ל"ש ונמחק: יד) דמתנדבין חמשה דיקריב הארבעה: טו) כדאיתא והא כדאיתא: טז) תיבות וכל מה דבעי כו' ואידך מותר נמחק: יז) לגמרי לא עד: יח) דבמעילה. עיין במס' שבת (דף עז ע"א):

ו) שבת עז. עדיות פ"ב מ"ל [בשבת שם איתא דתניא וכן נכון משום דדבריי ר"י ב"ר יהודה אף כשמואל וכו' לא מזכר במשנה דעדיות], ב) לקמן קז: [וש"נ], ג) לעיל עב., ד) ל"קק, ה) קרבין אדבע. ל"ק, ו) דמוסף הויה אחריתי כו' עי' בר"ש דף עא. ל"ק, ז) נ"א דמנחה הוא כו', ח) לנדבה וליכא למיבעי כו' לע"ב. ל"ק, ט) [רש"ק], י) והתנן דם הארץ בכאבו מעומאן ואין לנו כיוצא בו אין לנו כיוצא בו כשיעור טומאתו אבל דמו מעומא ואי"ת כו'. ל"ק, י) [וע"ע תוספות פסחים כב. ד"ה והרי], יא) ל"ל לנדבה, מ) ל"ל אלים,

תורה אור השלם

1. כָּל הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה כָּכָה אֵת אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ:

במדבר טו יג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והכוה נגבא לאו מדידיה:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה ואחד למותר אשם נזיר וכו' וזה לתתידו ביין. נלע"ד ד"ל חס להכשירו למזיות שהקה וכ"ה בכס"ר לקמן דף קח ע"ש:

רבינו גרשום

[וההוא גברא כו'.] כלומר לא ידע למהדר שטרוד מפני מחשבת מזונות: ר' יהודה מוריינא דבי נשיאה הוה שהוא היה מורה איסור והיתר לפני ר' ודקאמר שיעורו חכמים את דמיה ר' יהודה מוריינא הוה וכשמעתיה אורי לפני ר' דתניא ר' יהודה אומר וכו'. ור' יוסי בר יהודה מפרש (בריית') [מלתא] דאבוה: אין מתנדבין יין לוג שנים ולא חמשה. שלא מצינו נסכים של ב' לוגין ולא של ה': אבל מתנדב ג'. שכך ראוי לכבש: ור'. שכך צריך לאיל שיש בו ב' עשרונים: ושאה. שכך ראוי לפר שיש בו שלשה עשרונים: ומשאה ולמעלה. שכן ראוין ליחלק. כיצד אם נדר ד' ראוין לשני נסכים לכבש ואיל. ואם נדר ה' ראוי לשני אילים. ואם ו' ראוי לפר ולכבש. ואם י' ראוי לפר ואיל. ואם י"א ראוי לשני אילים וכבש וכן עד מאה כולן ראויין ליחלק: יש קבע לנסכים. כלומר שאם נדר כשיעור שראוי לנסכים קדש ואם נדר יותר לא קדש: אי אין קבע. כלומר יביא כמה שירצה ויקח מהן כמו שראוי לנסכים והמותר יהיה נדבה וכולן קדש. והיינו דכמפרש היכי דמי כגון וכו': ואי אמרת יש קבע עד דממלי להו. כלומר הואיל והביא חמשה עד שיביא עוד לוג ששית לא קרבי דהשתא חזו או לשני כבשים או לפר מאי: ת"ש דתנן בשקלים י"ג שופרות היו במקדש וכתוב עליהן תקלין חדתין וכו' עד ושאה לנדבה ואמר' הני ששה דנדבה כנגד מי כנגד מותר מעות חטאות ומותר אשם נזיר ומותר אשם מצורע ומותר אשם מעילה דלא חזי לכבש אלא לנקט מצורע ואשם מעילה לא נקט משום דלית ליה נסכים והנך אית להו: ליתקון ליה כו': המנחת חוטא אין [אדם] חוטא בכל יום ולא מצי [לאצטרופי] בכל יום והנך מותרות לנדבת צבור לקרץ המובח דלא חזי למידי לא מ"מ מיי' פי"ז מהלכות מעה"ק הלכה יב:

לב ב מיי' שם הלכה יד:

לג ג מיי' פ"ג מהלכות מקלים הלכה ב:

לד ד מיי' פי"ל מהל' מעה"ק הלכה ג:

לה ה מיי' פי"ז מהל' מעה"ק הלכה יג:

מוסף רש"י

ששה דברים מקולי וכו'. לא לאיכא הני ומו לא, דאלמני מוכא איכא אלא בשנכנסו לכרס בינגה המעידו כל אחד ואחד על פומו שבידו בגמ' עדיות העיד ר' יהודה על אלו בית שמאי מטהרין. ולאינו כבשר לעמה בגבלה בסיק ולא תומת משקין לטומאה קלה, לי נראה דהאי דס"ל מטהרין מטומאת נגעים לאחרא קאמר אלא טמא אלא מאם אבל טומאה אחרת אין בו כל שיעור. אסור שיעור נגלה לעמה אלא [והיינו אמרו דבר אחד] שהיה הינם כשמעות הוי רביעית (שבת עז.). ששה לנדבה. י"ג שופרות היו במקדש, שנאה מהן מפורסים מה נותנין בהם תיקלים אחדין ותיקלים עתיקין, קיינים ובחלי עולה ועפים ולבונה וחסב לכפורות הרי שנאה, ושאה מהן לנדבה בהן היו נותנין המותרות הכולות לנדבת לבור לחוא קין המזבח והוי הבשר לנולה ועורות לכהנים (לחלן קז:) ושאה לנדבה לקרץ המזבח לאת לאוקן מעות שלקחין מכל הרוצות של מותר אשמות וחטאת שנינו בהן ויעשה ויתכר ויפלו דמיו לנדבה, ובפרק בתרא דמנחות (דף קז:) ששה שופרות כנגד שנה מני אמות שבכל משכר ומשמר וכל אחד ואחד מכיר את של יומו ואם היה מוצה בטל יומו שאין אים מביא קרבנות לוקחין בני בית אב מעות שופר שלהן ולוקחין מהן עולות וחוטא קין המזבח (יומא נה:).

שיטה מקובצת

ג) תיבות ומותר קיינן ומותר מנחת חוטא נמחק.

חידושי הרגמ"ה

רבי יהודה מוריינא. היה מורה [הוראות] לפני רבי [ופרידה של בית רבי שמתה] ששיעורו חכמים את דמה רבי יהודה הוה וכשמעתא [דדיה הוה] לפני רבי: רבי יהודה בר' רבי יוסי מפרש [מלתא] דאבוהי: יש קבע לנסכים. כלומר שאם נדר [כמו] שראוי לנסכים [יקריב] ואם נדר יותר [לא יקריב]: או אין קבע. כלומר [ויכל לדור] כמו שירצה ויקח כמו שראוי לנסכים [והמותר] יהיה נדבה וכולן [קרבי] והיינו כדמפרש היכי דמי כו': ואי אמרת יש קבע עד דממלי להו לא קרבי. הואיל והביא חמשה עד שיביא עוד אחד שהם שש לא קרבי [דאז] חזו לשני אילים או לפר מאי: ואמרינן. ששה לנדבה כנגד מי כנגד מותר מעות חטאת ומותר אשם נזיר ומותר אשם מצורע ואשם מעילה לא נקט משום דלית ליה נסכים והנך אית להו: ליתקון ליה כו': הנך יש קבע לנסכים. הנך הנך מותרות לנדבת צבור אזלי: מאי שנא שלש. דפשיטא לן דחזו לכבש כו': אלא לאו. מידי דלא חזו יג] ליה אתי לרבויי ולמשמע דמתנדבין יד] ויקריבו ארבעה והחמישי יהא מותר: מה שנים לא חזו כלל. דליכא למימר משיך חדא מייהו ומקריב לה: הא כדאיתא. טו] . שנים אין מתנדבין לגמרי חמשה לכתחילה הוא דלא שאין מפרישין תחילה למותרות אבל דיעבד מקריב ארבע וחמישי יהא מותר לנדבה: הא אין קבע לנסכים. וכמה דבעי משנים ולמעלה מייתי וכי מייתי חמשה מקריב ארבעה מייהו ואידך מותר טז] וכל מה דבעי מייתי ומאי דחזי מקריב ואידך מותר יח) לנדבה והכא ליכא למיבעי ולא מידי: עד עשרה פשיטא לי. דלוג ושנים וה' יט] לגמרי ט)[לא קרבין] עד דממלי להו שלש לכבש חזו וד' לאיל מ' לשני אילים ט' לפר וכבש י' לפר וכבש ואיל: אחד עשר מיבעיא

מינה: אף חמשה דלא חזו כלל אלמא דלא אמרינן אין קבע לנסכים: מיהא לא אייא הא כדאיתא והא כדאיתא. כלומר דשנים ודאי לא חזו כלל אבל חמשה חזו כדאמרן אין קבע לנסכים: אם תמצא לומר יש קבע לנסכים עד עשרה פשיטא לי. דמתנדבין דהא ראוין

מיבעיא לי מאי גברא לשני פרים איכוין ועד דממלי להו. לי״ב לוגין לא קרבי דהא יש קבע לנסכים ולא אמרינן ליקרבו שמנה לוגין לשני אילים ושלשה לוגין לכבש אחד או דלמא למנחה הראויה לשני אילים וכבש איכוין: ה״ג **תרי מחד מינא וחד מחד מינא אמרינן או לא.** כלומר מי היו מוכרחת [1] לאינדוגי או לא: **מתני׳ מתנדבין יין.** בלא שמן ומלא ומנסכו לשיתין בפני עצמו ואין מתנדבין שמן בלא מלא **ויין: מתנדבין שמן.** וקומלו ומקטיר הקומץ ושיריו נאכלין: **מה מלינו כו׳.** דאמרן לעיל [ע״א] אזרח [במדבר טו] מלמד שמתנדבין נסכין ורבי עקיבא מוקי לה בריש ז] [2](כדמחזינן) כדקתני מתנדבין יין ולא שמן: **אף שמן שהוא בא תוכה.** במנחת נסכים בא נדבה[3] בפני עצמה: **עם תוככו בפני עצמו.** אע״פ שהוא בא תוכה עם המנחה אינו מערבב במנחה תאמר בשמן כו׳ וכיון דלא אשכחן ליה לריתי בכלי בפני עצמו השתא נמי לא לייתי: **אפילו פרידה.** אפי׳ גחל ל׳ מתנדבין ח]: **גמ׳ מדכרי שניסה נלמד מתנדב אדם מנחת נסכים.** סלת שמן ויין בלא קרבן בכל יום דעד כאן לא פליגי אלא בפני עצמו אבל במעורב עם המנחה לא פליגי: **המשה מנחות.** סלת ומחבת ומרחשת וחלות ורקיקין אבל רבוכה לא חשיב דאינה באה נדבה אלא בתורה עם הזבח ולאו מנחה היא: **קמ״ל.** הא דהני חשיב ותו לא היכא דאמר מנחה סתם יביא אחת מחמש הללו: **אבל היכא דפרים.** לנסכים פרים: **מאי טעמא.** אין סיים מתנדבין עשרון: **תקריב.** לשון יחיד: **עולותיכם.** לשון רבים: **עני.** דרכו להביא מנחה שאין לו בהמות: **המשה מיני טיגון.** סלת מחבת ומרחשת וחלות ורקיקין דמנחת מלפה. כל מידי דאית ביה שמן קרי טיגון: **שאכנה ממך.** כלומר שתקובל לפני בהן:

הדרן עלך המנחות והנסכים

הרי עלי עשרון. פירשתי. כמה עשרונים אביא: **ואיני יודע מה פירשתי יביא ששים עשרונים.** דאי בגיר מהכי נדר לא איכפת ליה דמתני ״ ואמר כמה שנדרתי יהיו לנדרי והשאר יהא לנדבה ובטופי יא] ליכא לספוקי דאין מנחה יחידית יתירה על ששים עשרונים: **הרי עלי מנחה.** סתם: **יביא איזו שירצה.** מחמשה מנחות: יב] **מיוחדות.** מפרש בגמרא[1]: יג] **מן המנחה.** כלומר הרי עלי מנחה או שאומר הרי עלי מין המנחה יביא אחת יד]: **מנחות.** עלי או שאומר מין מנחות עלי יביא שתי מנחות ממין אחד: **פירשתי.** אחת מן המנחות שכתובים בפרשה ואיני יודע אי זה מהן פירשתי כו׳: **פירשתי מנחה.** בכלי אחד של עשרונים: **ואיני יודע כמה.** עשרונים קבעתי בה: **יביא ששים עשרון.** דבטופי מהכי ליכא לספוקי ואי בגיר נדר לא איכפת לן דמתני ואמר כמה שפירשתי יהא לנדרי והשאר יהא לנדבה: **רבי אומר.** כיון דאמר מנחה משמע חדא אלמא בכלי אחד קבעה ואם יביא ששים בכלי אחד שמא בגיר מהכי נדר ואיהא מנחה יתירה ואית ליה לרבי קביעותא דמנחה מילתא טו] הלכך יביא ששים מנחות מאחד ועד ששים חדא של עשרון וחדא של שתים וחדא של שלש וחדא של ארבע וכן עד ששים דולאי חדא מייהיו נדר ואינן נדבה: **גמ׳ אכל לא קבעתים בכלי אחד.** הלכך יביא ששים עשרונות בששים כלים כל אחד ואחד בפני עצמו טז] והא דקאמר יביא מנחות של עשרונות מאחד ועד ששים היינו היכא דקבעה בכלי אחד דלא מצי לאתיוהי בכלי אחד לא בגיר מהכי ולא טפי מהכי הלכך יביא מנחות של עשרונים מאחד ועד ששים דולאי חדא מייהיו נדר: **תנא.** מה טעם יביא מנחה אלא לפי שפתח בה הכתוב תחלה: מן

מיבעיא לי מאי גברא לשני פרים קא מכוין ועד דממלי להו לא קרבי או [א]דלמא לשני אילים וכבש אחד קמכווין תרי מחד מינא וחד מחד מינא אמרינן או לא מאי תיקו: **מתני׳** [ב]מתנדבין יין [ג]ואין מתנדבין שמן דברי רבי עקיבא רבי טרפון אומר מתנדבין שמן אמר רבי טרפון מה מצינו [ד] ביין שהוא בא חובה ובא נדבה אף שמן שהוא בא חובה בא נדבה אמר לו רבי עקיבא לא אם אמרת ביין שכן קרב עם חובתו בפני עצמו תאמר בשמן שאינו קרב עם חובתו בפני עצמו [ה]אין שנים מתנדבין עשרון אחד [ו]אבל מתנדבין עולה ושלמים [ז] ועוף אפי׳ פרידה אחת: **גמ׳** אמר [ח]רבא מדברי שניהם נלמוד מתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום פשיטא מהו דתימא מנחת נדבה גלי בה רחמנא הני חמשה מנחות אין טפי לא קמ״ל הני מילי בסתמא אבל היכא דפריש פריש: אין שנים מתנדבין: מאי טעמא אילימא משום דכתיב [1]תקריב עולה נמי הא כתיב [2]יקריב אלא עולה מאי טעמא דכתיב [3]לעולותיכם מנחה נמי הא כתיב [3]למנחותיכם אלא משום דכתיב בה [ז][1]נפש תניא נמי הכי רבי אומר [4]אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו לה׳ הכל באין בשותפות לא סילק הכתוב [ט]אלא מנחה שנאמר נפש אמר ר׳ יצחק מפני מה נשתנית מנחה שנאמר בה נפש אמר הקדוש ברוך הוא מי דרכו להביא מנחה עני מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו לפני א״ר יצחק מה נשתנית מנחה שנאמר בה חמשה מיני טיגון הללו משל למלך בשר ודם שעשה לו אוהבו סעודה ויודע בו שהוא עני אמר לו עשה לי מן חמשה מיני טיגון כדי שאהנה ממך:

הדרן עלך המנחות והנסכים

הרי [ה]עלי עשרון יביא [ג] אחד עשרונות יביא [ד] שנים פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא ששים עשרון [ו]הרי עלי מנחה יביא איזו שירצה רבי יהודה אומר יביא מנחת הסולת שהיא מיוחדת שבמנחות [ז]מנחה או מין המנחה יביא אחת מנחות או מין מנחות יביא שתים פירשתי ואיני יודע איזה מהן פירשתי יביא חמשתן [ח]פירשתי מנחה של עשרונים ואיני יודע כמה פירשתי יביא ששים עשרון רבי אומר יביא מנחות של עשרונות מאחד [ט] ועד ששים: **גמ׳** פשיטא עשרונות יביא שתים איצטריכא ליה הא נמי פשיטא מיעוט עשרונות שתים [י]איצטריכא ליה: פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא ששים עשרון: מאן תנא אמר חזקיה דלא כרבי דאי רבי האמר יביא מנחות של עשרונות מאחד ועד ששים ורבי יוחנן אמר אפילו תימא רבי באומר פירשתי עשרונות אבל לא קבעתים בכלי [יא] דמייתי שיתין עשרונות בשיתין מאני: הרי עלי מנחה יביא איזהו שירצה [וכו׳]: תנא הואיל ופתח בו הכתוב תחלה אלא מעתה האומר הרי עלי עולה יביא בן בקר הואיל ופתח בו הכתוב תחלה

מה נשתנית שנאמר בה נפש. דאי משום דאין נאה בשותפות הוה ליה למיכתב איש או לשון אחר דמשמע יחיד דוקא: **המשה** מיני טיגון. לא היה מטגן מנחת סולת מלפה[1] תנור אלא מנחת מחבת ומרחשת לחולייהו אלא קולא טיגון מה שיש בכולו שמן:

הדרן עלך המנחות והנסכים

הרי עלי מנחה יביא איזו שירצה. פירוש מחמשת מנחות אבל במנחת נסכים לא איכוין אע״ג דמתנדב אדם מנחת נסכים בכל יום דסתמא דעתו אמנחות המפורשות ורגילות לבא בפני עצמן ולא בגלגל זמן: **מנחה** מין המנחה. פירוש או אמר מין המנחה:

סימנא

מסורת הש״ס

לו א מיי׳ פי״ז מהלכות מעה״ק הלכה יב יג:
לז ב מיי׳ פי״ד מהלכות מעה״ק הלכה יב ופי״ז הלכה יב:
לח ג מיי׳ פי״ד מהל׳ מעה״ק הלכה ב:
לט ד מיי׳ פ״ג מהלכות מעה״ק הלכה ו ופי״ד הלכה ב:
א ה מיי׳ פי״ז מהל׳ מעה״ק הלכה ז:
ב ו ז מיי׳ שם הלכה ה:
ג ח מיי׳ שם הלכה ז:

תורה אור השלם

1. וְנֶפֶשׁ כִּי תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיְיָ סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה:
ויקרא ב א
2. אִם עֹלָה קָרְבָּנוֹ מִן הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לְרִצֹנוֹ לִפְנֵי יְיָ:
ויקרא א ג
3. אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיְיָ בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם:
במדבר כט לט
4. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכֹל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיְיָ לְעֹלָה:
ויקרא כב יח

רבינו גרשום

ליחלק כדמפרש במתני׳: אחד עשר מיבעי לי מאי גברא לב׳ פרים קא מיכוין לי״ב לוגין ועד דמלי להו לא קרבי או דלמא וכו׳ תרי מחד מינא. כגון ב׳ אילים וחד מחד מינא כגון כבש אמרי׳ דדעתיה אהכי או דלמא לחד מינא לב׳ פרים ותו לא ועריך למלינהו: מתנדבין יין. נסך בפני עצמו ואין מתנדבין שמן בפני עצמו: וכא נדבה. כדאמרי׳ אורח מלמד שמתנדב נסכים: שכן קרב עם חובתו בפני (או אינו) [דאינו] מערבו אלא מניחו בפני עצמו בספלים הנקובים הלכך מתנדבין יין בפני עצמו: אין שנים מתנדבין עשרון אחד. משום דכתיב כי תקריב קרבן מנחה תקריב אחד ולא שנים: מדברי שניהם נלמד [מתנדב אדם] מנחת נסכים. מנחה בפני עצמה בלא זבח וקרב עמה נסכים דהא בהא לא פליגי אלא בשמן בפני עצמו. אבל עם המנחה מודי ר׳ עקיבא: מהו דתימא מנחת נדבה גלי רחמנא. בחמש מנחות דהני ה׳ מנחות לחודייהו מייתי נדבה טפי לא: הני מילי בסתמא. כי נדר מנחה בסתם ודאי אינו מביא אלא אחת מחמש אבל אי פירש מנחת נסכים יביא מנחת נסכים: חמשה מיני טיגון. סולת מחבת מרחשת חלות ורקיקין וכל דבר שעשוי בשמן וסולת קרי טיגון:

סליק פ״ד דקא פרישתי בשעת נדר כמה עשרונים הייתי רוצה להביא ואיני יודע מה

פירשתי יביא ס׳ עשרונים שיחיד מתנדב מנחה גדולה של ס׳ עשרון ובכלל הגדולה יש אותה שנדר: ולא כר׳ דאמר לקמן קטן והביא גדול לא יצא דלא סבירא ליה דיש בכלל הגדול קטן: דאי ר׳ האמר במתניתין יביא (קטן) מנחה של עשרונים מאחד ועד ששים דכיון דאינו יודע מה פירש שמא אמר מנחה של עשרון אחד ויביא אחת בכלי אחד ושמא מנחה של שני עשרונים או של ג׳ או של ד׳ ואיכא לספוקיה עד ששים מנחות וצריך ששים כלים. אחד של ס׳ ואחד של נ״ח עד אחד של אחד בא׳: פירשתי עשרונים ואיני יודע כמה אבל ברי לי שלא קבעתים בכלי שלא אמרתי כך וכך בכלי אחד שלא הזכיר כלי וליכא למימר קטן והביא גדול הכא. ואינו צריך להביא אלא ס׳ עשרון בס׳ כלים ותו לא ממה נפשך דאם אמ׳ ס׳ הרי הביא ס׳ וכן מס׳ ועד א׳ הביא מה שפירש:

עין משפט נר מצוה

מסורת הש״ס

ו) [ד]מה״ל מנחה שנאמר נפש. עי׳ זבחים קף ה ע״ב תוס׳ ד״ה נפש:

מוסף רש״י

מתנדב אדם מנחת נסכים. בלא זבח ולא עוף על גב שלא אמרה תורה מנחת כלל אלא הבאה בגלגל זבח, היכא דפרים פרים (זבחים פד).
שנאמר בה נפש. לא נאמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא במנחה (ויקרא ב, א).
הדרן עלך המנחות והנסכים

שיטה מקובצת

ו) ביין עיין תוס׳ זבחים (דף צ״א ע״ב): ב) ושלמים ובעוף: ג) יביא אחת: ד) יביא שתים: ה) ועד ששים היינו אלף ושמנה מאות ושלשים כיצד מאלף עד יוד נ״ה א״ט עשר ב״ח עשר ג״ז עשר ד״ט עשר ה״י חמש עשרה עוד מי״א עד עשרים קנ״ה כיצד י״א וי״ב הרי שלשים י״ב וי״ח הרי שלשים י״ג וי״ז הרי שלשים י״ד וט״ו הרי שלשים ט״ו וכ׳ הרי חמשה ושלשים הכל קנ״ה מכ״א עד שלשים הנ״ה כיצד כ״א וכ״ט הרי חמשים כ״ב וכ״ח הרי חמשים כ״ג וכ״ז הרי חמשים כ״ד וכ״ו הרי חמשים כ״ה ושלשים הרי חמשה וחמשים הכל רנ״ה משלשים ועד ארבעים שנ״ה כיצד ל״א ול״ט הרי שבעים ל״ב ול״ח הרי שבעים ל״ג ול״ז הרי שבעים ל״ד ול״ו הרי שבעים ל״ה וס׳ הרי ע״ה הרי שנ״ה ומאתר וארבעים עד נ׳ תנ״ה מ״א ומ״ט הרי תשעים מ״ב ומ״ח הרי תשעים מ״ג ומ״ז הרי תשעים מ״ד ומ״ו הרי תשעים מ״ה ונ׳ הרי תשעים וחמשה הכל תנ״ה ומנ״א ועד ס׳ תקנ״ה נ״א ונ״ט הרי ק״ו נ״ב ונ״ח הרי ק״ז נ״ג ונ״ז הרי ק״ח נ״ד ונ״ו הרי ק״ט נ״ה וס׳ הרי קט״ו הכל תקנ״ה וסימנך נ״ה קנ״ה רנ״ה שנ״ה תנ״ה תקנ״ה ס״ה אלף [ושמונה מאות] ושלשים ועיין בתוס׳ (דף קו): ז) אורחא לאיתנדובי הכי: ז) כדחזינן דקתני: ח) מתנדבין בין שנים: ט) קמ״ל דהני מילי דחמש ותו: י) דמתני דאומר: יא) ובטפי מהני: יב) מיוחדת: יג) מנחה מין: יד) אחת מהמנחות האמורות בתורה: טו) מילתא היא: טז) עצמו דהאי דקאמר רבי יביא:

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ בכלי אחד דמייתי שיתין: (ב) רש״י ד״ה לף שמן וכו׳ בא בנדבה הס״ד ואח״כ מ״ב בפני עצמה עם חובתן בא בפני:

גליון הש״ס

גמ׳ אלא מנחה שנאמר נפש. עי׳ זבחים קף ה ע״ב תוס׳ ד״ה נפש:

1) מן הלחן יביא כבש. אמר הרי עלי עולה מן הלחן יביא כבש ולא עז הואיל ופתח בו וכו': **דליש ליה שם לווי.** שנקלאת מנחה שתה דשאר מנחות יש להם שם לווי מנחת מחבת ומנחת מרחשת ומנחת מאפה: **איזו היא מנחה.** דקרי לה ר' יהודה מיוחדת משום דליש ליה שם לווי זה שפתח בה הכתוב תחלה והייגו מנחת סלת: **פשיטא דמנחה סלת קאמר.** ר' יהודה דהא בהדיא קתני לה: **סימנא בעלמא.** לגירסא שלא תטעה ותשכח איזו מנחה קאמר ר' יהודה דיביא סימן זה יהא ביהך זו שפתח בה הכתוב תחלה: **וזאת תורת המנחה.** בלו את אהרן ואת בניו מנחת קלי: **ס"ש.** ממתני': **מנחה מין המנחה.** פירשתי לעיל[ב]: **יביא לחם.** משום דמין חד משמע ומנחה ממי חדא משמע: **הא מיני מנחה שתים.** יביא שתים: **ממין אחד.** ב[ב] דמוקים לתרוייהו [ליתני]: **דלמא הא מיני מנחה יביא שתי מנחות משתי מינין.** דמיני (ג[ג]) [ג] (מנחה) משמע תרין [ומנחה ממי משמע תרין] כלאמר לעיל ואת תורת המנחה: **ודילמא הא.** דלייקינן מינה הא מיני מנחה חדא ר' שמעון היא דלדידיה איכא לקיומי תרוייהו ד[ד] [ליתני] שני מינין במנחה אחת אבל לרבנן דלית להו מנחה משני מיניה לעולם חדא מנחה ה[ה] ממין ו[ו]אחד מ[מ] (נא) מייתי: **מאן תנא.** דלא מספקא ליה אלא באחת מנחות: **כיון דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא.** ולאו דוקא קאמר דה"ה לתשע חלות ואחד רקיק או לתשעה רקיקין ואחד חלה: **אי נמי סבר לה כרבי יהודה דאמר.** בפרק ואלו מנחות (לעיל עו.) כל המנחות באות עשר עשר: **איכא לספוקי להאי באחרבע עשרה מנחות.** סלת ומחבת ומרחשת הרי ה[ה] ג' ומנחת מאפה איכא אחד עשר ספיקות דלמא כולה חלות ולד ומא תשעה חלות ואחד רקיק ומא שמנה חלות ושני רקיקין ו[ו]כן גרועי לחלות ואפופי לרקיקין עד שמא כולה רקיקין[ז] (ח) [ט] (נהוי"ל) [מ]: **מייתי.** שני מנחות אחת של עשר חלות ואחת של עשר רקיקין ואומר אם כולה חלות או כולה רקיקין נדרתי אותה מהא נדבה ואם מחצה ו[ו] של חלות ורקיקין נדרתי יצטרפו חלות מזו לפי מה שנדרתי ז[ז]ורקיקין מזו לפי מה שנדרתי לנדרי והאחרת מהא נדבה: **למחרת מביא אשמו ולוגו עמו.** בתוספת' דזירות[ח] קתני לה מי שהיה ספק זיר ומא ספק טהור ספק מצורע מוחלט ומא ספק טהור אוכל בקדשים אחר ס' יום כו' רבי

סימנא בעלמא. לגירסא שלא תטעה ושלא תשכח באיזה מנחה ל"ר יהודה כי על ידי טעם זה אתו לאתדכורי גמרא: **למחרת מביא אשמו ולוגו.** פירש בקונטרס למחרת יום שמיני ובזבחים (דף עו.) פירש למחרת יום שמיני והכל אחד דאספק זיר ומא ומספק מצורע ומא קאי כדמוכח בתוספתא דזיר פרק בתרא והכי איתא התם ספק זיר ומא וספק זיר טהור אבל זיר ולאי היה ספק מצורע ומא פי' מוחלט ספק מצורע טהור פי' [ז] שטהור כבר אבל מצורע ולאי היה פי' בחד גברא אייני שיש בו ספיקות אלו אוכל בקדשים לאחר שיש יום ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ק"כ יום כילל אמרו לו זיר ומא אתה [ט] [ואין זיר ומא מגלח אלא עד שבעה] לא ומנה שבעה הזה ושנה וגלח והבא קרבן מנה שבעה ומבקש לגלח אמרו לו זיר טהור אתה ואין טהור מגלח פחות מלי יום לא ומנה כ"ג להשלים [י] [כ] לו מנה לי ומבקש לגלח מ"ל זיר טהור אתה ואין [מ] טהור מגלח אלא על הדמים [נ] פירוש שלא בהמות מייב להביא חטאת עולה ושלמים ועל אחד מהם יכול לגלח וחטאת בהמה אינה באה על הספק ושלמי זיר נמי טעון תנופה וזה אין יכול להניף מפני שהוא ספק מצורע ומא אבל עולה יכול להביא על תנאי והייגו דקתני כילל הוא עושה מביא עולה בהמה ומתנה עליה ואומר אם טהור אני הרי זו חובה ואם לאו לאו הרי זו נדבה כילל הוא עושה להחמיר עליו מביא פייל של חרס חדשה ונותנין לתוכה רביעית מים חיים ומביא שני ליפורי דרור פירוש כדין כל מצורעין ביום תגלחתם וחטאת העוף פי' כדין זיר ומא דשמא ומא הוא ותגלחת זו של טומאה ואינו מתמיל נזירות טהרה עד שיביא חטאתו של טומאה שחטאתו מעכבתו מלמנות נזירות טהרה אבל אשמו אינו מעכבו ומשיגלח תגלחת טומאה הוא אסור לגלח על שימנה נזירות טהרה ולהכי צריך להביא חטאת נזירות טומאה למנות נזירות טהרה ולגלח בסופה לטהרת לרעתו ואשם יביה עד תגלחת הטומאה שיעבה אחרי טהרתו בודאי מן הלרעת אשותה תעלה לו ודאי לטומאת מזו כמו שמפרש בסוף הבריתא דימי לרעתו אין עולין לו אלא לימי מזו ותגלחת לרעתו אינה עולה לתגלחת מזו כדאמר בפרק מי שאמר הריני זיר מגלח (מיר יח:) ובפרק שני מזירים (שם סט:) ומה שמביא חטאתו ביום תגלחתו הייגו כרבי שיהה תגלחתו ומתנה על חטאתו ואומר אם טמא אני חטאתי מחובתי ועולה נדבה פי' עולה שאמרנו למעלה ואם טהור אני עולה מחובתי וחטאת העוף ספק מגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו כדרך שהמצורעים מגלחין [ב] ומביא עולת בהמה [י] [ומתנה עליה כו' וסופר שלשים יום ומביא עולת בהמה כו'] שהרי ספק נזירות טהרה הוא מונה ואינו יכול לגלח תגלחת שניה לרעתו על שיזרוק עליו אחד מן הדמים ומביא עולה וחטאת [ס] ושלמים יא] (ודאי עולת בהמה) ושהה עד סוף נזירות טהרה שאחר טהרת לרעתו שעולה בודאי ואומר אם טמא אני פירוש אם טמא הייתי בתגלחת ראשונה העולה ראשונה נדבה היתה וזו בהיה חובה וחטאת העוף שהבאתי בתגלחת ראשונה מחובתי ואם טהור אני עולה ראשונה חובה וזו נדבה שתגלחת זו של עכשיו אינה כלום וחטאת העוף ספק ומגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו כדרך מצורעים ותגלחת זו היתה ראויה לעשות בסוף ז' ימי ספירה תגלחתו ראשונה אבל לא היה יכול משום דגילוח ספק מצורע אינו דומה איסור גילוח דזיר

תחלה מן הצאן יביא כבש הואיל ופתח בו הכתוב תחלה מן העוף יביא תורים הואיל ופתח בו הכתוב תחלה אלמה [ג]תנן הרי עלי עולה יביא כבש רבי אלעזר בן עזריה אומר תור או בן יונה ולא פליג רבי יהודה אלא מאי מיוחדת שבמנחות דלית ליה שם לווי והא תנא הואיל ופתח בו הכתוב תחלה קאמר הכי קאמר איזהו מנחה מיוחדת שבמנחות דלית ליה שם לווי זו שפתח בו הכתוב תחלה פשיטא מנחת הסולת קאמר סימנא בעלמא: מנחה מין המנחה [וכו']: בעי רב פפא מיני מנחה מהו כיון דאמר מיני תרתי קאמר ומאי מנחה דכולה מנחות נמי מנחה מיקריין דכתיב [1] וזאת תורת המנחה או דלמא כיון דאמר מנחה חדא מנחה קאמר ומאי מיני מנחה הכי קאמר ממיני מנחה חדא מנחה עלי תא שמע מנחה מין מנחה יביא אחת הא מיני מנחה שתים אימא סיפא מנחות מין מנחות יביא שתים הא מיני מנחה חדא [ד]אלא מהא ליכא למשמע מינה: תא שמע [א]מין מנחות עלי יביא שתי מנחות ממין אחד הא ממיני[ג] מנחה חדא דלמא [ב]הא מיני מנחה מביא שתי מנחות משני מינין והא לא תני הכי מין מנחות עלי מביא שתי מנחות ממין אחד מיני מנחות עלי מביא שתי מנחות משני מינין הא מיני מנחה חדא דלמא הא מני רבי שמעון היא [ד]דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא ומאי מיני מנחה מנחה דאית בה תרי מיני אבל רבנן דאמרי מחצה חלות ומחצה רקיקין לא יביא מביא שתי מנחות משני מינין: פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא המשתן: מאן תנא אמר רבי ירמיה דלא כרבי שמעון דאי רבי שמעון כיון דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא אי נמי [ה]סבר לה כר' יהודה דאמר כל המנחות באות עשר איכא לספוקה בארבע עשרה מנחות [ו]אביי אמר אפילו תימא רבי שמעון שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר מייתי ומתני' [ז]דתניא רבי שמעון אומר [ח]למחרת מביא אשמו ולוגו עמו

ל"ר יהודה כי על ידי טעם זה אתו לאתדכורי גמרא: וזבחים (דף עו.) פירש למחרת יום שמיני והכל אחד דאספק זיר ומא ומספק מצורע ומא קאי כדמוכח בתוספתא דזיר פרק בתרא והכי איתא התם ספק זיר ומא וספק זיר טהור אבל זיר ולאי היה ספק מצורע ומא פי' מוחלט ספק מצורע טהור פי' [ז] שטהור כבר אבל מצורע ולאי היה פי' בחד גברא אייני שיש בו ספיקות אלו אוכל בקדשים לאחר שיש יום ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ק"כ יום כילל אמרו לו זיר ומא אתה [ט] [ואין זיר ומא מגלח אלא עד שבעה] לא ומנה שבעה הזה ושנה וגלח והבא קרבן מנה שבעה ומבקש לגלח אמרו לו זיר טהור אתה ואין טהור מגלח פחות מלי יום לא ומנה כ"ג להשלים [י] [כ] לו מנה לי ומבקש לגלח מ"ל זיר טהור אתה ואין [מ] טהור מגלח אלא על הדמים [נ] פירוש שלא בהמות מייב להביא חטאת עולה ושלמים ועל אחד מהם יכול לגלח וחטאת בהמה אינה באה על הספק ושלמי זיר נמי טעון תנופה וזה אין יכול להניף מפני שהוא ספק מצורע ומא אבל עולה יכול להביא על תנאי והייגו דקתני כילל הוא עושה מביא עולה בהמה ומתנה עליה ואומר אם טהור אני הרי זו חובה ואם לאו לאו הרי זו נדבה כילל הוא עושה להחמיר עליו מביא פייל של חרס חדשה ונותנין לתוכה רביעית מים חיים ומביא שני ליפורי דרור פירוש כדין כל מצורעין ביום תגלחתם וחטאת העוף פי' כדין זיר ומא דשמא ומא הוא ותגלחת זו של טומאה ואינו מתמיל נזירות טהרה עד שיביא חטאתו של טומאה שחטאתו מעכבתו מלמנות נזירות טהרה אבל אשמו אינו מעכבו ומשיגלח תגלחת טומאה הוא אסור לגלח על שימנה נזירות טהרה ולהכי צריך להביא חטאת נזירות טומאה למנות נזירות טהרה ולגלח בסופה לטהרת לרעתו ואשם יביה עד תגלחת הטומאה שיעבה אחרי טהרתו בודאי מן הלרעת אשותה תעלה לו ודאי לטומאת מזו כמו שמפרש בסוף הבריתא דימי לרעתו אין עולין לו אלא לימי מזו ותגלחת לרעתו אינה עולה לתגלחת מזו כדאמר בפרק מי שאמר הריני זיר מגלח (מיר יח:) ובפרק שני מזירים (שם סט:) ומה שמביא חטאתו ביום תגלחתו הייגו כרבי שיהה תגלחתו ומתנה על חטאתו ואומר אם טמא אני חטאתי מחובתי ועולה נדבה פי' עולה שאמרנו למעלה ואם טהור אני עולה מחובתי וחטאת העוף ספק מגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו כדרך שהמצורעים מגלחין [ב] ומביא עולת בהמה [י] [ומתנה עליה כו' וסופר שלשים יום ומביא עולת בהמה כו'] שהרי ספק נזירות טהרה הוא מונה ואינו יכול לגלח תגלחת שניה לרעתו על שיזרוק עליו אחד מן הדמים ומביא עולה וחטאת [ס] ושלמים יא] (ודאי עולת בהמה) ושהה עד סוף נזירות טהרה שאחר טהרת לרעתו שעולה בודאי ואומר אם טמא אני פירוש אם טמא הייתי בתגלחת ראשונה העולה ראשונה נדבה היתה וזו בהיה חובה וחטאת העוף שהבאתי בתגלחת ראשונה מחובתי ואם טהור אני עולה ראשונה חובה וזו נדבה שתגלחת זו של עכשיו אינה כלום וחטאת העוף ספק ומגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו כדרך מצורעים ותגלחת זו היתה ראויה לעשות בסוף ז' ימי ספירה תגלחתו ראשונה אבל לא היה יכול משום דגילוח ספק מצורע אינו דומה איסור גילוח דזיר

ד א ב מי"י פי"ז מהל' מעה"ק הלכה ה: ה ג מי"י פ"י מהלכות מזירות הלכה ז:

רבינו גרשום

מאי מיוחדת הואיל ופתח [בה] הכתוב תחילה: פשיטא דמנחת הסולת מנחת הסלת והייגו הא שפתח בה הכתוב תחילה ומאי קאמר לבריתא [דהייגו אותה] (דאמר) שפתח בה הכתוב תחילה ולא כלום קמ"ל. דהייגו היא: אלא לסימן בעלמא קמ"ל לגירסא דמי שאמר מנחה סתם לרבי יהודה יביא אותה שפתח בה הכתוב והייגו מנחת הסלת: פירשתי שם מנחה ואיני יודע איזו פירשתי יביא המשתן: דאי רבי שמעון כיון דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא האי מחצה חלות ומחצה רקיקין לאו מחצה דוקא קאמר אלא מקצת חלות ומקצת רקיקין: אי נמי סבר לה כר' יהודה דאמר כל המנחות באות עשר עשר והני חלות נמי עשר ורקיקין עשר. אמאי יביא המשתן ותו לא הא איכא לספוקא בארבע עשרה מנחות כיצד דדילמא ט' חלות ואי' רקיק אמר או ח' חלות וב' רקיקין או ז' חלות וג' רקיקין או ו' חלות וד' רקיקין או ה' חלות וה' רקיקין או ד' חלות וו' רקיקין או ג' חלות וז' רקיקין או ב' חלות וח' רקיקין או חלה אחת וט' רקיקין הרי תשע והייגו גרועי ואופופי דלחלה א' וט' רקיקין ואיכא לספוקי לכולהו אמר רקיקין או כולהו אמר חלות או סלת אמר או מחבת אמר או מרחשת אמר הרי י"ד. וכ"ש אי סבר לה כר' מאיר דאמר כל המנחות באות י"ב איכא לספוקי בשש עשרה. מוסיף שנים על הני דאמרן דאיכא בגרועי ואופופי עד לחלה אחת וי"א רקיקין: אביי אמר אפי' תימא ר' שמעון ואינו צריך אלא חמשתן דשמעינן ליה לר' שמעון דאמר מייתי ומתני'. הכא נמי מייתי ומתני שהרי הביא עשר חלות ועשר רקיקין ומתני דאי אמר תשע חלות ואחד רקיק ליהוו הני עשר לחובתי ואידך עשר ליהוו נדבה ואי אמר ח' חלות ואחד רקיק ואפילו עד חלה אחת וט' רקיקין יכול למימר הני עשר לחובתי ואידך י' לנדבה ואי אמר כולהו חלות או כולהו רקיקין הרי הביא. וכן נמי אי סבירא ליה כר' מאיר לייתי מכולהו י"ב ולייתני ולימא אי מחצה רקיקין אמרתי יהו י"א חלות ואחד רקיק לחובה והשאר יהא לנדבה הרי י"א מנחות שאר חלות לחודייהו נדר או שמא רקיקין לחוד נדר או מחבת או מרחשת או מנחת סלת והכי מצי מתני ואזיל וממה נפשך לא יהא צריך אלא חמש מנחות: ומנא תימרא דר' שמעון אית ליה מתני' דתניא ר' שמעון אומר למחרת מביא אשמו ולוגו עמו וכו'. התם קאי בנזירות דתנן מי שהיה נזיר טמא בספק ומצורע מוחלט

רבינו גרשום

בספק לאחר ס' יום אוכל בקדשים ולאחר ק"כ יום מותר לשתות ביין וליטמא למתים ומגלח ד' תגלחיות שהנזיר טמא מגלח ב' ומצורע מוחלט ב' ומונה ל' יום לנזירות טהרה של (יום) סחם נזירות ומגלח לסוף ל' כדכתיב ונגלח הנזיר פתח אוהל מועד וגו' וכשרוצה להביא קרבנו לסוף אותן ל' יום אומרין לו שמא נזיר טמא הייתה ואותו גילוח שגלחת עולה לך בשביל תגלחת נזירות טומאה שהיית חייב לגלח בסוף ז' יום דכתיב וכי ימות מת עליו בפתע פתאום וטמא ראש נזרו וגילח ראשו ביום שהרתו ביום השביעי יגלחנו ועדיין צריך אתה למנות ל' יום לנזירות שהתרך ומונה ל' יום ומגלח לסוף ל' יום וכשרוצה להביא קרבן לנזירותו אומרין שמא מצורע מוחלט הייתה ואותן ב' גילוחין שגילחת לצערתך עלו לך ולא לנזירותך שאילו הייתה מצורע מוחלט דראי ונזיר טמא ודאי מ"מ היה דינך למנות קודם לצערתך ולגלח ב' תגלחיות ואח"כ לנזירותך אף עכשיו כן. דגילוח ראשון הוי ההוא דחייב לגלח לכשנתרפא מצרעתו דכתיב וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו. וגילוח שני שחייב לגלח לאחר ז' יום לטהרתו כדכתיב וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים דכתיב והיה ביום השביעי יגלח את כל בשרו. ועכשיו רשאי לוכל בקדשים לאחר ס' יום דהשתא ודאי טהור הוא שהרי נטהר מצרעתו ואיכא למימר נטהר נמי מספק טומאת נזירותו. וכיון דאמרינן ליה לצערתך עלו ולא לנזירותך צריך למנות עוד ל' יום לנזירותו ומגלח לסוף ל' כדין נזיר טהור וכשרוצה להביא קרבנו אומרין לו שמא נזיר טמא הייתה ואותו גילוח שגילחת עולה לגילוח טומאה למה שהייתה חייב לגלח לסוף ז' ועדיין צריך אתה למנות ל' יום לנזירות שהתרך מיום גילוח טומאתך כדכתיב והימים הראשונים יפלו ולגלח לסוף ל' יום כדין נזיר טהור והייגו ק"כ יום ומכן ואילך מותר לשתות ביין וליטמא למתים שהרי כבר עשה ד' תגלחיות דמוחלט ודנזיר טמא כדפרשינן להו וקאמר ר' שמעון למחרת דסוף ס' יום דמנה ס' וגילח ב' תגלחיות דחשבינן לצערתו למחר מביא אשמו ולוגו וכו'. ולהכי קאמר למחרת דקרבן מצורע אין מביאין אותו באותו יום שמטהר בו וגילח בו עד למחרת דכתיב וביום השמיני יקח שני כבשים וגו' ולהכי קאמר למחרת מביא אשמו דספק מוחלט הוה ומתני

מסורת הש"ס

א) לקמן קז. כ"ק עח: תמורה כ., ב) [בכורות כה. וש"נ], ג) נכס"מ: מיני, ד) [נעיל נט. ס. סנ: סנ:], ה) פי' ומכ"ש לי ס"ל כר"מ דבפאה י"ב מלות לאיכא ספיקות טפיי, ו) זבחים עו. נדה ט. מיר ס., ז) עיין נ"ק, ח) [דף קל:], ט) נ"ל דמקייס. נ"ק, י) דמיני ומנחה משמע תרין כדאמרינן לעיל כו'. נ"ק, כ) נ"ק, ל) נ"ק אחד מיימי לגירסה לם אמר מיני מנחה מביא שתי מנחות מנ' נ"ק, מ) נ"ק מ"ז, נ) וכ. נ"ק, ס) נ"ק, ע) נ"ל ומתקה של רקיקין כו', פ) [פ"ו ה"ח], צ) נ"ק, ק) נ"ל שלשים. נ"ק, ר) נ"ל פי' עד שיחזוק עליו הדם דשלם בהמות כו'. נ"ק, ש) וסופר שלשים יום ומביא עולת בהמה ומתנה עליה כו' שהרי וכו' כמ"ל. נ"ק, ת) נ"ל ושלמים ודאי ומסבא עד כו'. נ"ק,

תורה אור השלם

1. וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני אהרן לפני יי אל פני המזבח: ויקרא ו ז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דלמא וכו' דמיני ומנחה משמע תרין: (ב) ד"ה איכא וכו' רקיקין הם"ד ואח"כ ד"ה מייתי ומתני מייתי אמי:

גליון הש"ם

גמ' אביי אמר אפי' תימא ר"ש. עי' לעיל ע"א תוס' ד"ה אימא:

מוסף רש"י

הרי עלי עולה יביא כבש. פחות שבעולות דעולה ליכא לספוקי אלא בזכיס (להלן קז.). **אלא מהא ליכא למשמע מינה.** דוהאי מתני' לאו כולה דוקא, אלא חדא מנייהו דוקא או רישא או סיפא, ומנא אחך אמו הניא ולא ידענן הי מנייהו דוקא דגנמר מגיס (שבת קכא.). ר"ש היא דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין. שאינהם כתובים במנחה אחת (לעיל סג.). **למחרת.** נספק מצורע מוחלט ופסק אינו מוחלט קאי, למחרת ביום השמיני (זבחים עו.).

שיטה מקובצת

ג) סבר לה כר' יהודה גליון וכ"ש אי סבר לה כר"מ דאמר שתים עשרה איכא לספוקי בשש עשרה ספיקות ע"כ:

חידושי הרגמ"ה

אי נמי [סבר לה כר' יהודה דאמר כל] המנחות [באות עשר] והוי [חמשה ספיקות אי] עשר אמר [על כל חמשתן ותו איכא לספוקי [בתשע] מנחות כיצד [אי] תשע חלות [ורקיק אחד] אמר או שמונה [חלות ושני רקיקין או ז' [חלות] וג' רקיקין או [ששה חלות] וד' רקיקין [או ה'] חלות וה'

רקיקין [או ה'] חלות וד' רקיקין [או] ארבע חלות [ששה] רקיקין או ג' חלות [ושבעה רקיקין] או שתי חלות [ושמונה] רקיקין או חלה אחת ותשעה רקיקין [הרי] תשעה היינו גרועי ואופופי עד לחלה אחד ותשעה רקיקין ואיכא לספוקי שמא כולהו אמר רקיקין או כולהו חלות אי אמר סולת או מחבת או מרחשת הרי [י"ד] וכ"ש אי סבר כר' מאיר דאמר כל המנחות באות שתים עשרה איכא לספוקי [בשש עשרה] מוסיף שנים על [הני דאמרן] דאיכא גרועי ואופופי עד לחלה אחת ר"א רקיקין: אביי אמר אפי' תימא ר"ש. אינו צריך אלא חמשתן דשמעינן ליה לר"ש דאמר מייתי ומתני הכא נמי מייתי ומתני שהרי הביא עשר חלות ועשר רקיקין ומתני דאי אמר תשע חלות ורקיק אחד ליהוי כר' וכן נמי אי ס"ל כר"מ לייתי מכולהו י"ב ולתני וכו' ר' שמעון אומר למחרת מביא אשמו ולוגו. [בתוספתא] דזירות [קתני מי שהיה ספק זירות] שמא [וספק טהור] [ומצורע [מוחלט] בספק לאחר [ששים יום] אוכל בקדשים [ולאחר] ק"כ יום מותר [לטמא] וכו' וקאמר [ר' שמעון] דסוף [ששים יום] יגלח ב' [תגלחות] לצרעתו [למחרת] מביא אשמו כו' ולהכי קאמר למחרת דקרבן מצורע [אין] מביאין אותו [ביום] שנטהר בו [מצרעתו] עד למחרת דכתיב וביום השמיני יקח שני כבשים ולהכי קאמר למחרתו מביא אשמו דספק מוחלט הוא ומתני' כ) (ממקום) דמקיים ותיבת דמוקים בנמקח: ד) מנחה אחת: ס) ג' ובמנחה: ו) תיבת של נמחק: ז) שטיהר: ח) להשלים שלשים תיבת לו' נמחק: ט) ואין נזיר: י) בהמה. ומתנה עליה כו' נראה שחסר מן התוס' וסופר שלשים יום כו' א) וגרסי' וסופר שלשים יום ומביא עולת בהמה ומתנה כו': יא) תיבות ודאי עולת בהמה ל"ש:

א) לפני רבינו לא היה נדפס עדיין מיכות אלו וסופר לי' וכו' כתוב דברי התוס' מוקף כמרובעים ולפיכך הוצרך להגיה.